

Aandachtsgebied: Leefomgeving
Team Planologie, Bezwaar en Beroep
E-mailadres: j.buist@barneveld.nl/n.pluim@barneveld.nl
Telefoonnummer: 06 – 11 23 97 55

Raadsvoorstel nr. 4785
Barneveld, 2 juni 2026
Portefeuillehouder: J. Top

Onderwerp: Adviesrecht voor een BOPA ten behoeve van het realiseren van een wijziging en uitbreiding van de bebouwing, landschappelijke inpassing en daarmee legalisatie van onderdelen van de Beeldentuin, Oude Barnevelderweg 5 in Garderen (PBB-Bui/Plu)

Samenvatting raadsvoorstel

Er is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor een aantal aanpassingen en bouwactiviteiten voor de uitbreiding van de beeldentuin in Garderen. Daarnaast wordt met de te verlenen vergunning het plangebied heringericht en landschappelijke inpassing met waterberging gerealiseerd. Afrondend wordt met het besluit geconstateerde strijdigheden planologisch geregeld zoals het parkeren in het bos aan de westzijde. Voor dit plan is advies van uw raad benodigd. Het voorstel is om een positief advies af te geven.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. het college van burgemeester en wethouders te adviseren om de omgevingsvergunning voor een wijziging en uitbreiding van de bebouwing, landschappelijke inpassing, legalisatie van parkeren en aanleg waterpoel aan Oude Barnevelderweg 5 in Garderen te verlenen;
2. het college te verzoeken de initiatiefnemer hiervan in kennis te stellen.

1. Inleiding

De aanvraag omgevingsvergunning om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (hierna: BOPA) voor de Oude Barnevelderweg 5, Garderen, zie bijlage 1, is op onderdelen in strijd met het omgevingsplan van rechtswege. Deze aanvraag is ingediend naar aanleiding van het burgemeester en wethouders genomen principebesluit waarin is aangegeven onder voorwaarden te willen meewerken aan het verzoek. In bijlage 4 is ter informatie het principebesluit toegevoegd.

Beschrijving aanvraag

Voor de groei van 130.000 naar 200.000 bezoekers per jaar van de Beeldentuin is een aanvraag ingediend voor de bouw van twee permanente expositieruimten. Deze ruimten zijn ter vervanging van de tijdelijke mobiele tent die elk jaar opnieuw moet worden aangevraagd. Het hebben van twee expositieruimten heeft als doel dat de bezoekers meer verspreid over het jaar komen en pieken in de bezoekersaantallen voorkomen kunnen worden. De uitbreiding van 3925 m² naar 7200 m² wordt deels gecompenseerd door de sloop van de woning aan de Oude Barnevelderweg 3. Verder zijn er sloopmeters van elders uit het deelgebied Veluwe aangekocht. Voor het oplossen van de parkeerdruk worden onder de nieuw te bouwen expositieruimten parkeerkelders gerealiseerd. Daarnaast ziet de aanvraag op het wijzigen van de inrichting van het perceel, ten behoeve van natuurcompensatie en het legaliseren van de bosparkeerplaats nadat deze in de vergunning van 5 februari 2026 opnieuw is vergund door de Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland. Ten slotte zal initiatiefnemer op eigen kosten het deel van de Oude Barnevelderweg, tussen de Hooiweg en de ingang van de bosparkeerplaats, verhard en zorgdragen voor een overdracht naar de gemeente.

Het omgevingsplan biedt geen mogelijkheden waarmee aan de aanvraag tegemoet kan worden gekomen.

De te slopen woning aan de Oude Barnevelderweg 3 heeft een voormalige woonbestemming. De uitbreiding van de recreatiefunctie is op deze locatie strijdig. Verder is de uitbreiding strijdig met de huidige toegestane oppervlakte aan gebouwen (2520 m²). Daarnaast volgt als voorwaarde uit de Wnb-vergunning van 5 februari 2026 dat in het zuidelijke deel van het plangebied natuurcompensatie moet worden gerealiseerd. Deze

natuurcompensatie wordt gerealiseerd op gronden met agrarische functie en zal daarom in strijd zijn met deze functie. Ten slotte is het gebruik van de bosparkeerplaats binnen de natuurfunctie planologisch strijdig.

Medewerking kan worden verleend door middel van een BOPA. De bevoegdheid om een BOPA te verlenen ligt bij het college, maar de voorwaarde voor het toepassen van deze bevoegdheid is dat u een advies afgeeft, overeenkomstig artikel 16.15 Omgevingswet (hierna: Ow).

Op 9 februari 2022 en 29 mei 2024 heeft u een lijst van gevallen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteiten vastgesteld waarvoor adviesrecht geldt. Op basis hiervan is voor dit plan advies van de raad vereist. Dit omdat het een project voor een niet-agrarische bedrijvigheid betreft die niet past binnen het regionale functieveranderingsbeleid, onderdeel 6.3.

Het voornemen de activiteit toe te staan (motivering en ontwerpbesluit) wordt gepubliceerd en ter inzage gelegd. Gedurende deze termijn kan een ieder een zienswijze indienen. Op grond van artikel 3:16 van de Awb moet u binnen 6 weken na terinzagelegging van het ontwerpbesluit een bindend advies geven.

2. Beoogd effect

Door het afgeven van een advies kan het college van burgemeester en wethouders een besluit nemen over de gevraagde activiteiten 'bouwactiviteit' en 'omgevingsplanactiviteit'. Het advies van uw raad is bindend. Het college mag hier niet van afwijken.

3. Argumenten

1.1 De activiteit is opgenomen in de vastgestelde lijst van gevallen

De aangevraagde activiteit betreft een project voor niet-agrarische bedrijvigheid die niet past binnen het regionale functieveranderingsbeleid, deze activiteit valt onder de 'Lijst met gevallen waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit'. Daarom is een advies van de raad noodzakelijk, zoals opgenomen in het concept-raadsbesluit. De ontwikkeling past niet binnen het functieveranderingsbeleid vanwege dat er sprake is van een grotere oppervlakte, meer dan 1.000 m², dan past binnen het functieveranderingsbeleid.

1.2 Dit is nodig om een besluit over de aanvraag te kunnen nemen

Na gebruik te hebben gemaakt van het adviesrecht, zoals deze is opgenomen in artikel 16.15 van de Omgevingswet, kan pas een besluit door het college worden genomen over de aanvraag.

1.3 Er is sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan een locatie

De aanpassingen ten opzichte van de huidige planologische situatie zijn getoetst en beoordeeld. De activiteiten passen binnen de doelstellingen uit de Omgevingsvisie Barneveld 2040. Het betreft de volgende doelen:

- Het initiatief sluit aan bij de recreatieve en landschappelijke kernkwaliteiten van de Veluwe;
- Het draagt bij aan vitale dorpen en toerisme;
- Het ondersteunt lokaal ondernemerschap zonder strijd met het karakter van het landelijk gebied.

Vanuit beleidsmatig perspectief vormt de Beeldentuin een congruent en ondersteunend voorbeeld van de beoogde ontwikkelingsrichting zoals vastgelegd in de Omgevingsvisie Barneveld 2040.

In de motivering bij het vergunningbesluit is onderbouwd waarom de vergunning verleend kan worden. Dit is met een toepassing van een evenwichtige toedeling van functies en activiteiten aan locaties (ETFAL) onderbouwd. De benodigde onderzoeken zijn uitgevoerd en beoordeeld. Het betreft nieuwbouw van de expositieruimten en het permanent maken van deze ruimten. Verder komen er parkeervoorzieningen onder de nieuwe gebouwen.

Vanwege de ligging in en nabij het Natura 2000-gebied de Veluwe, is het noodzakelijk dat er een vergunning op basis van de Wet natuurbescherming moet worden aangevraagd. Het betreft hierbij de gebiedsbescherming. De provincie heeft deze benodigde vergunning op 5 februari 2026 verleend. Met deze vergunning kan de Beeldentuin onder andere groeien van 130.000 naar 200.000 bezoekers per jaar en jaarrond (m.u.v. zondagen) opengaan. Het verkrijgen van deze vergunning was voor ons een voorwaarde om medewerking te verlenen aan een planologische procedure.

4. Kanttekeningen

1.3 Er loopt hoger beroep tegen de Wnb-vergunning

Het verlenen van de Wnb-vergunning door de provincie Gelderland heeft geleid tot enkele (2) hogere beroepen. Deze zijn nog in behandeling. De uitspraak over de ingediende beroepen kunnen effect hebben op de verleende vergunning. In het meest negatieve scenario wordt de vergunning vernietigd.

5. Financiën

Niet van toepassing.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Het initiatief scoort 2 op de participatiemeter. Daarom is ingezet op participatietrede 'Meedenken, raadplegen'. Dit is gedaan door een informatieavond te organiseren voor belanghebbenden (omwonenden), waarbij de plannen door initiatiefnemer zijn toegelicht. Aanwezigen konden vragen stellen en hun reactie geven op de plannen.

b) Communicatie

Uw advies delen wij mee aan de aanvrager. Vervolgens wordt de te verlenen vergunning gepubliceerd.

7. Vervolgstap

Na de terinzagelegging van het ontwerpbesluit en nadat u bindend advies heeft uitgebracht, zal het college een besluit nemen over de aanvraag. Dat besluit wordt voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd. Vervolgens is er de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de rechtbank.

Op de website van de gemeente Barneveld, op het Digitaal Stelsel Omgevingswet en bij het servicepunt Bouwen, Wonen en Leefomgeving zijn de stukken te raadplegen nadat het college heeft besloten over de aanvraag. Publicatie volgt op www.officiëlebekendmakingen.nl.

De door het college te verlenen omgevingsvergunning treedt in beginsel in werking op de dag na bekendmaking van het besluit.

8. Bijlagen

1. Motivering ETFAL
2. Concept-raadsbesluit
3. Principebesluit burgemeester en wethouders 23 september 2023 (ter info)

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J. van der Tak